

RÅDETS BESLUT (GUSP) 2018/2010**av den 17 december 2018**

till stöd för motverkande av olaglig spridning av och handel med handeldvapen och lätta vapen (SALW) och ammunition och inverkan av dessa i Latinamerika och Västindien inom ramen för EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa, "Säkra vapnen – skydda medborgarna"

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 19 november 2018 antog rådet EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa med titeln *Säkra vapnen – skydda medborgarna* (nedan kallad *EU SAWL-strategin*), där riktlinjerna fastställs för unionens åtgärder inom området handeldvapen och lätta vapen (SALW).
- (2) I EU:s SALW-strategin anges att unionen kommer att eftersträva synergier med de relevanta amerikanska staterna och regionala organisationerna i syfte att reducera olaglig spridning av och handel med SALW, i syfte att reducera väpnat våld och brottslig verksamhet.
- (3) Latinamerika och Västindien är regioner som är allvarligt drabbade av spridning och omåttlig anhopning av handeldvapen och lätta vapen.
- (4) År 2016, vid det sjätte vartannat år återkommande mötet mellan staterna om FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen (nedan kallat *handlingsprogrammet*), som antogs den 20 juli 2001, bekräftade alla FN:s medlemsstater sitt engagemang för att förebygga olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen. Staterna välkomnade de framsteg som uppnåts när det gäller stärkandet av subregionalt och regionalt samarbete och åtog sig att upprätta eller, i förekommande fall, stärka sådant samarbete, sådan samordning och sådana mekanismer för utbyte av information, inbegripet utbyte av bästa praxis för att stödja genomförandet av handlingsprogrammet.
- (5) Amerikanska samarbetsorganisationen (OAS) utgör sekretariat för den interamerikanska konventionen mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, ammunition, sprängämnen och relaterade material (CIFTA) och samordnar och genomför regionala initiativ för bekämpning av olagliga handeldvapen och lätta vapen i Amerika.
- (6) Unionen önskar finansiera ett projekt som syftar till att minska det hot som utgörs av olaglig spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i Latinamerika och Västindien.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Med sikte på att genomföra EU:s strategi mot olagliga skjutvapen, handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa med titeln *Vapensäkerhet och skydd av allmänheten* (nedan kallad *EU SAWL-strategin*) och för att främja fred och säkerhet, ska det OAS-projekt som unionen stöder för att minska det hot som utgörs av olaglig spridning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och ammunition till dessa i Latinamerika och Västindien ha som särskilda mål att

- stärka systemen för fysisk säkerhet och lagerhantering för nationella militära lager samt andra institutionella lager genom förbättrade åtgärder för anläggningssäkerhet och inventeringskontroll,
- förstärka den nationella förmågan att destruera beslagtagna, överskotts- eller osäkra handeldvapen och lätta vapen samt ammunition,
- förbättra den nationella förmågan att märka och spåra handeldvapen och lätta vapen och främja regionalt samarbete vad gäller spårning av beslagtagna vapen och beslagtagna ammunition,
- förbättra mekanismerna för överföring av handeldvapen och lätta vapen genom nationell lagstiftning, gränskontroller och regional samordning,

- med grupper som drabbas hårt av väpnat våld som målgrupp främja socialt ansvarstagande i utvalda lokalsamhällen, bland annat genom inlämningskampanjer eller andra strategier för att minska den lokala förekomsten av våldsbrott.

Unionen ska finansiera projektet, som beskrivs utförligt i bilagan.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (nedan kallad *den höga representanten*) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.
2. OAS ska stå för det tekniska genomförandet av det projekt som avses i artikel 1.
3. OAS ska utföra sina uppgifter under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte ingå nödvändiga överenskommelser med OAS.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av det unionsfinansierade projekt som avses i artikel 1 ska vara 3 000 000 EUR. Programmet ska helt finansieras av unionen, med icke-finansiellt bidrag från Spaniens utrikesministerium och mottagaren.
2. De utgifter som ska finansieras med det referensbelopp som fastställs i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens budget.
3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 1 förvaltas på rätt sätt. Den ska därför ingå den överenskommelse som krävs med OAS. I denna överenskommelse ska det fastställas att OAS ska se till att unionens bidrag synliggörs i proportion till sin storlek.
4. Kommissionen ska sträva efter att ingå den överenskommelse som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska underrätta rådet om eventuella svårigheter i samband med detta och om dagen för ingåendet av överenskommelsen.

Artikel 4

1. Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna kvartalsrapporter som utarbetats av OAS. Dessa rapporter ska ligga till grund för rådets utvärdering.
2. Kommissionen ska rapportera om de finansiella aspekterna av det projekt som avses i artikel 1.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.
2. Detta beslut upphör att gälla 36 månader efter det att den överenskommelse som avses i artikel 3.3 har ingåtts eller, om inte någon överenskommelse har ingåtts inom den tiden, sex månader efter dess ikraftträdande.

Utfärdat i Bryssel den 17 december 2018.

På rådets vägnar
E. KÖSTINGER
Ordförande

BILAGA

PROJEKT FÖR MOTVERKANDE AV OLAGLIG SPRIDNING AV OCH HANDEL MED HANDELDVAPEN OCH LÄTTA VAPEN (SALW) OCH AMMUNITION OCH INVERKAN AV DESSA I LATINAMERIKA OCH VÄSTINDIEN INOM RAMEN FÖR EU:S STRATEGI MOT OLAGLIGA SKJUTVAPEN, HANDELDVAPEN OCH LÄTTA VAPEN OCH AMMUNITION TILL DESSA, "SÄKRA VAPNEN – SKYDDA MEDBORGARNA"

1. Inledning och syften

1.1 Inledning

Spridningen av olagliga handeldvapen, lätta vapen och ammunition är en av huvudfaktorerna bakom höga nivåer av våld och instabilitet i flera länder i Latinamerika och Västindien. Nästan hälften av mordoffren är i åldrarna 15–29 och skjutvapen används särskilt ofta i denna region; vid två tredjedelar (66 %) av alla mord har skjutvapen använts. Statistik som sammanställts av Small Arms Survey för dess publikation *Global Burden of Armed Violence 2015* visar att samtliga av de tio länder som hade de högsta nivåerna av dödsfall där SALW använts mellan 2010 och 2015 var amerikanska stater, och i alla dessa låg frekvensen för mord med skjutvapen över 20 per 100 000 invånare.

Regeringarna i Latinamerika och Västindien har fördömt olaglig tillverkning av och handel med vapen genom sitt stöd till flera internationella instrument, däribland den interamerikanska konventionen mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, ammunition, sprängämnen och övrig sådan materiel (kallad CIFTA), FN:s handlingsprogram mot handeldvapen och lätta vapen samt det internationella spårningsinstrumentet. Militären och andra säkerhetsstyrkor håller dock stora lager med handeldvapen och lätta vapen och ammunition som ofta är illa säkrade eller där det råder oklar ansvarsskyldighet. Varje år beslagtar säkerhetsstyrkor i regionen tusentals olagliga handeldvapen och lätta vapen och tonvis med ammunition. En del av det beslagtagna materialet har kunnat spåras till militära lager både inom och utanför regionen, eftersom välfinansierade kriminella företag, inklusive organisationer för narkotikahandel, transnationella ligor och internationella vapenhandlare, har överbelastat den nationella förbudsformågan.

Inte bara spridningen av handeldvapen utan även tillgången på skjutvapen för befolkningen i allmänhet har visat sig öka risken för skjutvapenrelaterat våld. Världshälsoorganisationens (WHO) globala lägesrapport om våld för 2014 visar genom sektorsöverskridande jämförelser mellan deltagande länder att tillgång på skjutvapen faktiskt är en riskfaktor för mord. I rapporten konstateras också att skjutvapen i allmänhet är mycket vanliga i Nord- och Sydamerika, och att det är det vapen som används mest i våldssituationer. En annan av slutsatserna i rapporten är att utbredd tillgång till skjutvapen och andra vapen och hög alkoholkonsumtion också har en stark koppling till flera olika typer av våld.

En annan aspekt att beakta är att tillgång till skjutvapen påverkar män och kvinnor olika. Den utbredda tillgången till skjutvapen bidrar till antalet hot där denna typ av vapen används, och till dödsfallsfrekvensen vid våld inom familjen i hem där misshandlade kvinnor bor. Enligt FN:s avdelning för nedrustningsfrågor utgörs en oproportionerligt stor andel av innehavare och användare av handeldvapen av män, både i konfliktsituationer och i andra situationer. Vid de flesta incidenter där man står mot kvinna används skjutvapen som hot eller dödligt vapen. När ett skjutvapen hade använts var det mindre sannolikt att offer för våld inom familjen hade synliga skador. Samtidigt var det mer sannolikt att de var rädda. Skjutvapen används främst för att hota partner (69,1 %), och vid användning av denna typ av vapen är det mindre sannolikt att gärningsmän exempelvis slår eller sparkar offret.

Användningen av alla typer av vapen är kopplad till ett stort antal våldsamma beteenden med konsekvenser för brottsoffren som går utöver fysiska skador. Hot och trakasserier leder till psykologisk påverkan och trauman och många av offren avstår från att anmäla detta våld till myndigheterna av rädsla för repressalier. Yrkesutbildad personal såsom vårdgivare, socialarbetare och tjänstemän vid myndigheter som upprätthåller allmän säkerhet behöver fortbildning för att kunna bemöta våldssituationer där användning av SALW förekommer.

Deltagande i lokalsamhället och skapandet av ett nätverk för stöd från lokalsamhället kan på ett bättre sätt bistå offer för vapenrelaterade brott och bidra till att förebygga våldsamma beteenden som kan utlösa i synnerhet mord. I ett aktivt lokalsamhälle förstärks uppbyggnaden av förtroende, öppenhet, kommunikation och engagemang i det gemensamma arbetet.

Sedan 2009 har avdelningen för allmän säkerhet inom Amerikanska samarbetsorganisationens (OAS) generalsekretariat (OAS-DPS) gett medlemsstaterna stöd för att de ska kunna kontrollera flödet av olagliga handeldvapen och lätta vapen och ammunition och hantera institutionella lager genom programmet för bistånd till kontroll av vapen och ammunition (PACAM). PACAM har i samarbete med de flesta av de 34 aktiva OAS-medlemsstaterna genomfört projekt enligt bestämmelserna i CIFTA. Dessa insatser har resulterat i märkning av över 290 000 skjutvapen och destruktion av ytterligare 60 000 vapen och över 1 700 ton ammunition i hela regionen.

Även om man uppnått betydelsefulla resultat när det gäller märkning av SALW, fysisk säkerhet och lagerhantering, kvarstår betydande skillnader i nationell förmåga, särskilt bland länderna i Centralamerika och Västindien. Systematiskt genomförande av protokollen om lagerhantering är fortfarande ofullständigt i nästan alla länderna i regionen, och efterfrågan på tekniskt stöd, rådgivning och samarbete har ökat på grund av det framgångsrika genomförandet av tidigare PACAM-insatser och det ökade förtroendet som utvecklats bland de nationella myndigheterna för den roll som OAS spelar på detta område.

Under genomförandet av tidigare PACAM-projekt och vid flera CIFTA-möten på senare tid har flera OAS-medlemsstater begärt tekniskt stöd inom de områden där det föreslagna projektet avses inriktas. Bland de länder som begär stöd för att förbättra förmågan avseende fysisk säkerhet och lagerhantering ingår Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaica, Dominikanska republiken och Dominica. Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica och Panama har begärt stöd till destruktion av överskott av, föråldrade eller beslagtagna handeldvapen, lätta vapen och ammunition. Under tiden har efterfrågan på utbildning och hjälp med märkning och spårning av handeldvapen och lätta vapen varit hög, med Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Panama, Bahamas, Barbados, Jamaica, Dominikanska republiken, Trinidad och Tobago, Guyana, Surinam, Uruguay och Paraguay som begärt hjälp.

En förebyggande del kommer också att ingå i projektet. Den består av sektorsöverskridande och lokalt inriktade samverkansinsatser som syftar till att minska riskfaktorer för våld med den tidigare nämnda yrkesutbildade personalen och lokalsamhället som direkta mottagare och gärningsmän och deras offer som indirekt målgrupp.

Den förebyggande delen kommer att utföras i ett utvalt lokalsamhälle i ett av de tre utvalda länderna. Insatserna kan behöva anpassas för att tillgodose vissa befolkningsgruppers behov, olika metoder för samhällsengagemang och de särskilda utmaningarna och möjligheterna för genomförandet av samverkansinitiativ för att förebygga väpnat våld i olika lokalsamhällen. Det har ännu inte fastställts exakt vilka länder dessa insatser ska riktas mot, men Guatemala, El Salvador, Honduras och Jamaica är troliga kandidater för projektstöd eftersom dessa länder har väldigt höga nivåer av våldsbrott och därtill kopplad användning av skjutvapen.

1.2 Mål

Under detta treåriga projekt har avdelningen för allmän säkerhet som mål att stärka förmågan hos regeringarna i OAS-medlemsstaterna att kontrollera och minska den olagliga spridningen av och handeln med handeldvapen och lätta vapen (SALW) och konventionell ammunition i regionen samt stärka förmågan hos utvalda lokalsamhällen att förebygga väpnat våld. Tekniskt stöd till och samarbete med medlemsstater som stödjer projektets övergripande syfte kommer att ha som mål att

- stärka systemen för fysisk säkerhet och lagerhantering för nationella militära lager samt andra institutionella lager genom förbättrade åtgärder för anläggningssäkerhet och inventeringskontroll,
- förstärka den nationella förmågan att destruera beslagtagna, överskotts- eller osäkra handeldvapen och lätta vapen samt ammunition,
- förbättra den nationella förmågan att märka och spåra SALW och främja regionalt samarbete vad gäller spårning av beslagtagna vapen och beslagtagen ammunition,
- förbättra mekanismerna för överföring av SALW genom nationell lagstiftning, gränskontroller och regional samordning och
- med grupper som drabbas hårt av väpnat våld som målgrupp främja socialt ansvarstagande i utvalda lokalsamhällen, bland annat genom inlämningskampanjer eller andra strategier för att minska den lokala förekomsten av våldsbrott.

2. Val av genomförandeorgan och samordning med andra relevanta finansieringsinitiativ

2.1 Genomförandeorgan – Amerikanska samarbetsorganisationen (OAS)

OAS spelar en avgörande roll inom den regionala ramen för förebyggande av olaglig spridning av handeldvapen, lätta vapen, ammunition och sprängämnen i Latinamerika och Västindien. När CIFTA undertecknades 1997 blev regionen den första i världen att anta ett regionalt instrument för kontroll av sådana vapen. OAS tillhandahåller

CIFTA:s tekniska sekretariat och har därigenom en unik möjlighet att samordna insatser över hela västra halvklotet för att bekämpa den okontrollerade spridningen av handeldvapen, lätta vapen och ammunition som ett nödvändigt steg för att stärka medborgarnas säkerhet och minska det väpnade våldet. I denna roll har avdelningen för allmän säkerhet vid OAS-DPS genomfört projekt och program för att hjälpa OAS-medlemsstaterna att fullgöra sina skyldigheter att säkerställa säkerheten för nationella skjutvapenlager, genomföra lagstiftningsåtgärder för att i nationell rätt straffbelägga olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, kräva märkning av skjutvapen och utbyta information med andra undertecknare av CIFTA om spårning och mönster för olaglig handel. Sedan 2007 har OAS-projekt med stöd från internationella givare tillhandahållit utbildning, tekniskt stöd och utrustning till 29 länder i regionen, vilket har resulterat i att nära 300 000 skjutvapen försetts med märkning, 65 000 överskotts- eller beslagtagna skjutvapen destruerats och över 1 700 ton överskotts-, utgången eller osäker ammunition eliminerats. Ingen annan regional eller subregional organisation som omfattar hela den amerikanska kontinenten har det politiska inflytande, den tekniska expertis eller den geografiska räckvidd som krävs för att kunna stödja och bistå alla 35 stater på den amerikanska kontinenten.

(Kuba är fortfarande den enda inaktiva medlemsstaten i OAS och dess framtida status bestäms av ett dialogförfarande som kan inledas på begäran av Kubas regering och i enlighet med OAS förfaranden, syften och principer).

Dessutom har avdelningen för allmän säkerhet vid OAS fått i uppdrag av OAS medlemsstater att utarbeta en handlingsplan för västra halvklotet för att förebygga och minska mord. Ett av planens mål är att minska tillgängligheten och tillgången till vapen. Två av de instrument som avdelningen för allmän säkerhet har för att genomföra planen är *Inter-American Program* (det interamerikanska programmet) och *Network for the Prevention of Violence and Crime* (nätverket för förebyggande av våld och brott). Den förebyggande delen av projektet kommer att genomföras i enlighet med programmets och nätverkets riktlinjer, ungdomsledarskap, beaktande av de tre nivåerna av förebyggande, på vetenskaplig grund, samordning mellan olika sektorer, social delaktighet genom lokalt inflytande, främjande av internationellt samarbete, främjande av en fredskultur samt jämställdhets- och människorättsperspektiv.

2.2 Samordning med andra relevanta finansieringsinitiativ

Som allmän regel samordnar avdelningen för allmän säkerhet vid OAS sin verksamhet med andra organ och organisationer som tar emot finansiering både från samma och från andra givarregeringar och internationella organ. För organisationer som tar emot stöd från Europeiska unionen avseende verksamhet som är relaterad till den verksamhet som föreslås i detta projekt är FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrås (UNODC) *Global Firearms Program* (globalt skjutvapenprogram) direkt relevant för projektet. Kontaktpunkten för samordningen kommer att vara både UNODC:s regionala kontor i Mexiko och de landskontor vid vilka särskild projektverksamhet kommer att bedrivas. Med tanke på UNODC:s pågående arbete på området kommer projektverksamheten att ske i linje med pelarna i *Global Firearms Program*.

Vad gäller utveckling inom lagstiftning och policy kommer avdelningen för allmän säkerhet vid OAS att fortsätta sitt arbete inom detta område genom CIFTA och de årliga mötena i dess rådgivande kommitté och genom särskilda arbetsgrupper som har utvecklats och som fortsätter att finslipa modellagstiftning för konventionsstaterna. Mål 4 i det här förslaget är att förbättra mekanismerna för överföring av handeldvapen och lätta vapen genom nationell lagstiftning, gränskontroller och regional samordning, med tyngdpunkt på rättsliga mekanismer. Verksamheten kommer att omfatta en regional workshop för att utveckla mekanismer för lagliga gränsöverskridande överföringar och spårning av dessa, utveckling av ett virtuellt samordningsnätverk för informationsutbyte om lagliga överföringar och olaglig handel och rättsligt bistånd till vissa stater. De lagstiftningsverktyg som UNODC redan har utvecklat kommer att utgöra viktig vägledning för OAS-projektets arbete på detta område. Råd och erfarenheter från UNODC kommer att efterfrågas under utvecklingen av dessa regionala ramar, bland annat genom att företrädare för UNODC inbjuds att delta i workshoppar och ge synpunkter under arbetets gång genom ett virtuellt samordningsnätverk.

Vad gäller förebyggande åtgärder och säkerhetsåtgärder kommer avdelningen för allmän säkerhet vid OAS att anordna diskussioner för att utbyta erfarenheter om projekt för märkning och spårning av skjutvapen. Eftersom detta har varit ett fokusområde i tidigare OAS-projekt kan ett utbyte av erfarenheter tidigt i projektet, inom ramen för mötena i CIFTA:s rådgivande kommitté, underlättas genom att UNODC-personal närvarar vid dessa möten.

En annan pelare i *Global Firearms Program* är insamling och analys av data. Denna pelare ger OAS en viktig möjlighet att utbyta information som samlats in under projektverksamheten med UNODC. Avdelningen för allmän säkerhet vid OAS ämnar kontakta UNODC:s huvudkontor i Wien samt dess sambandskontor i New York och dess regionala kontor i Mexiko för att samordna sätt att utbyta information om projektverksamheter till stöd för deras analys av globala mönster och tendenser för den olagliga handeln.

3. Projektbeskrivning

3.1 Beskrivning

Det övergripande målet för detta projekt är att stärka förmågan hos OAS-medlemsstaternas regeringar att kontrollera och minska den olagliga spridningen av och handeln med handeldvapen och lätta vapen och konventionell ammunition i hela Latinamerika och Västindien och minska inverkan av handeldvapen och lätta vapen på sårbara befolkningsgrupper och samhällen i regionen. Projektverksamheten bygger på tidigare verksamhet som utförts av OAS-DPS genom stödprogrammet för kontroll av vapen och ammunition (PACAM), och kommer att inriktas på att säkra institutionella lager av handeldvapen, lätta vapen och ammunition genom åtgärder för fysisk säkerhet och lagerhantering, förebygga olaglig handel med vapen och ammunition över internationella gränser inom regionen och identifiera och spåra handeldvapen, lätta vapen och ammunition som beslagtogs av statliga myndigheter för att fastställa deras ursprung. Under projektets genomförande kommer OAS att utbilda nationella organ som ansvarar för fysisk säkerhet och lagerhantering och tillhandahålla utrustning och programvara för nationell inventeringskontroll.

Lagerhangeringsinsatserna kommer också att omfatta stöd till regeringar vad gäller destruktion av beslagtagna, överskotts- och osäkra handeldvapen och lätta vapen och ammunition. OAS kommer att stärka ett tidigare projekt som tillhandahöll utrustning och utbildning för märkning och spårning av handeldvapen och lätta vapen genom att bistå medlemsstater som ännu inte har fått stöd inom detta område samt de medlemsstater som har fått stöd men som därefter har efterfrågat ytterligare utbildning samt stöd för underhåll av märkningsutrustning. OAS kommer att utnyttja sin samordningsroll som CIFTA:s sekretariat för att ge råd och tekniskt stöd till medlemsstater när det gäller att utarbeta lagstiftning som främjar åtgärder för att förebygga, bekämpa och utrota olaglig tillverkning av och handel med handeldvapen och lätta vapen samt ammunition, i enlighet med bestämmelserna i CIFTA. Dessutom kommer ett förebyggande pilotprojekt att inriktas på utvalda lokalsamhällen i två eller tre av de länder som är hårdast drabbade av väpnat våld med anknytning till spridning av handeldvapen och lätta vapen. Den planerade tidsramen för genomförandet av projektet är 36 månader.

3.2 Metod

3.2.1 Organisationsstruktur

Projektet kommer att genomföras av OAS-DPS, i samordning med stödmottagande OAS-medlemsstater. Projektledningsgruppen för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS kommer att bestå av fem anställda baserade vid OAS huvudkontor i Washington DC, medan projektgenomförandet kommer att utföras av en regionalt baserad grupp för tekniskt stöd och lokalanställd personal i medlemsstaterna, på grundval av specifika verksamheter som ska utföras.

Den regionalt baserade gruppen för stödprogrammet för kontroll av vapen och ammunition (PACAM) kommer att bestå av en gruppledare/samordnare, en informationshanterings- och databasexpert, en specialist på logistiskt/administrativt stöd och tre tekniker med erfarenhet av skjutvapensäkerhet samt identifiering, märkning och destruktion av skjutvapen samt ammunitionsröjning (EOD) på certifieringsnivå 3 i enlighet med Europeiska standardiseringskommitténs avtal om kompetensstandarder för ammunitionsröjning, *Workshop Agreement for EOD Competency Standards*. När det gäller specialistutbildning och specialistuppgifter får OAS också ingå avtal om stöd på kort sikt med andra tekniska partnerorganisationer, bland annat *Golden West Humanitarian Foundation*, som har omfattande erfarenhet av att utveckla innovativ, ändamålsenlig teknik för att hantera operativa utmaningar inom området för ammunition, sprängämnen, landminor och handeldvapen och lätta vapen.

Inledningsvis kommer programledningsgruppen för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS att samordna direkt med de nationella myndigheterna i de medlemsstater som tidigare har begärt stöd när det gäller frågor som rör handeldvapen och lätta vapen samt ammunition. I flera fall har OAS befintliga samarbetsavtal för att bistå medlemsstaterna inom områdena för fysisk säkerhet och lagerhantering samt märkning och spårning av handeldvapen och lätta vapen, vilka kommer att utgöra grunden för det tekniska stödet. PACAM:s grupp för tekniskt stöd kommer att kunna tillmötesgå begäranden om stöd i samband med utbildning samt underhåll av utrustning för märkning av handeldvapen och lätta vapen omedelbart efter det att projektet har inletts.

3.2.2 Tekniska överväganden

Begäranden om stöd i samband med fysisk säkerhet, lagerhantering och destruktion av handeldvapen och lätta vapen eller ammunition kommer att förutsätta att en inledande bedömning genomförs av en medlem i programledningsgruppen för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS med stöd av PACAM:s tekniska grupp. På grundval av dessa bedömningar kommer ledningsgruppen att föreslå landshandlingsplaner för de nationella myndigheterna, vilka kommer att genomföras med stöd av PACAM:s tekniska grupp med beaktande av de mest brådskande prioriteringarna och de tillgängliga medlen. När det gäller verksamheter för destruktion av ammunition kommer

man att ta hänsyn till materielns ålder, skick och föråldring och prioritera eliminering av sådan materiel som utgör det största hotet mot den allmänna säkerheten till följd av oplanerade explosioner eller avledning. Handeldvapen och lätta vapen kommer att öronmärkas för destruktion med hjälp av analyskriterier som bland annat omfattar funktionalitet, dödlighet och risk för avledning. Destruktion av beslagtagna eller konfiskerade vapen kommer att begränsas till de vapen som har frisläppts av rättsliga myndigheter och som inte längre behövs som bevis vid rättegångar. Varje landshandlingsplan som utarbetas kommer att ta hänsyn till följande riktlinjer:

- De internationella tekniska riktlinjerna för ammunition.
- OAS skjutvapenstandarder för märkning och registrering.
- Handboken från Förenta nationernas avdelning för nedrustningsfrågor om destruktion av handeldvapen, lätta vapen, ammunition och sprängämnen.

I syfte att öka den regionala samordningen i fråga om nationell lagstiftning om handeldvapen och lätta vapen, överföringsmekanismer samt gränskontroller, kommer OAS att anordna regionala workshoppar i samband med de årliga mötena i CIFTA:s rådgivande kommitté. Stödet till dessa workshoppar kommer också att bidra till att lämpliga nationella myndigheter i högre grad deltar i CIFTA:s möten och till att skapa forum för identifiering av gemensamma problem och lösningar. Ledningsgruppen för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS kommer att bidra till utformningen av dagordningar för CIFTA:s möten samt samordna och genomföra workshopparna. Workshopparna kommer att vara inriktade på särskilda ämnen på området regionalt samarbete och regional samordning, varvid syftet är att fastställa utbildningsbehov och behov av tekniskt stöd som är gemensamma för grannländer och delregioner. En viktig uppgift för de regionala workshopparna kommer att vara att utforma ett regionalt anmälningssystem för lagliga vapenöverföringar som överensstämmer med bestämmelserna i CIFTA och som också tar hänsyn till vapenhandelsfördragets riktlinjer för transparens, som vissa av OAS medlemsstater och CIFTA:s signatärer har undertecknat och ratificerat.

Efterföljande utbildningskurser kommer att samordnas av ledningsgruppen för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS och genomföras av PACAM:s tekniska grupp med deltagande av medlemsstaterna på nationell och subregional nivå i syfte att förbättra kommunikationen mellan nationella myndigheter med liknande ansvar inom särskilda geografiska områden. En kurs kommer att vara inriktad på att utbilda tull- och hamnmyndigheter i att registrera inventarier av beslagtagna vapen och beslagtagen ammunition i syfte att bidra till spårning och fastställande av mönster för den olagliga handeln som ett sätt att minska vapensmuggling och förbättra rapporteringen av beslagtaganden. PACAM:s grupp kommer att tillhandahålla programvara och datorutrustning till stöd för dessa verksamheter efter det att den nationella personalen har fått utbildning. I samband med denna utbildning kommer PACAM:s grupp att lägga fram information samt skriftlig handledning för spridning, om identifiering och klassificering av handeldvapen och lätta vapen samt ammunition och om säkerhet för dessa för att förebygga olyckor.

Den förebyggande delen av projektet kommer att fokusera på ett lokalsamhälle i vart och ett av de tre utvalda länderna. Avdelningen för allmän säkerhet vid OAS kommer att samordna bedömningarna av lokalsamhällena, med utgångspunkt i det strategiska diagnostiska systemet (*Sistema de Diagnóstico Estratégico*) – SIDIEs-metoden, som används för att bedöma den nuvarande risken för väpnat våld på lokalsamhällsnivå, vilket även inbegriper de mest utsatta grupperna, liksom det utvalda lokalsamhällets förmåga/bristande förmåga att skydda sig. De tjänster som staten och civilsamhället erbjuder för att bistå och skydda offer för väpnat våld kommer att kartläggas och en förteckning över politiska rekommendationer kommer att tillhandahållas de lokala myndigheterna. Bedömningen kommer att vara genusmedveten och den kommer också att inbegripa en människorättsstrategi.

Nästa steg i processen kommer att vara att bygga upp kapaciteten hos lokala vårdgivare, socialarbetare, tjänstemän inom rättsväsendet och tjänstemän med ansvar för den allmänna säkerheten, så att de bättre kan bistå och skydda vålds- och brottsoffer och arbeta för att förebygga återfall hos gärningsmän. I denna verksamhet kommer man att betona arbetet med offer och gärningsmän i samband med våld inom familjen. Psykologiskt och psykosocialt stöd kommer att ges genom inrättande eller förstärkning av grupper för ömsesidig hjälp, och eventuellt kommer offren även att erbjudas hjälp med återintegrering på arbetsmarknaden. Offren och deras familjer kommer att uppmuntras att anmäla våldsamma händelser och hot medan tjänstemän inom rättsväsendet och tjänstemän med ansvar för den allmänna säkerheten kommer att utbildas för att bättre kunna bemöta denna typ av våld. Vårdgivare och juridiska yrkesutövare kommer att uppmanas att i sitt arbete integrera psykosocialt stöd till gärningsmän, som en riskförebyggande strategi och som en åtgärd för att undvika återfall i brott.

Verksamheterna kommer också att involvera lokalsamhället så att det kan ta itu med sina svagheter, identifiera och stärka befintliga skyddsnätverk och samarbeta med de befintliga officiella skyddsnätverken. Dessa verksamheter kommer att omfatta utbildningskurser för lokala ledare om tekniker för fredlig konfliktlösning samt, vid behov, kampanjer för att minska riskerna med handeldvapen och lätta vapen. Vissa insatser kan inriktas på grupper som i början av processen har identifierats som de mest utsatta, såsom ungdomar i riskzonen (t.ex. multisystemisk terapi) eller kvinnor (entreprenörskap). Alla verksamheter för kapacitetsuppbyggnad i lokalsamhällena kommer att utvärderas med hjälp av de mest ändamålsenliga instrumenten, t.ex. frågeformulär eller fokusgrupper. Dessutom kommer specifika instrument för utvärdering av de utvalda insatserna att utarbetas så snart insatserna har valts ut.

3.2.3 Jämställdhetsperspektiv

Eftersom väpnade konflikter påverkar kvinnor, män, flickor och pojkar på olika sätt kommer man i detta projekt att ta hänsyn till att kvinnor och flickor i Latinamerika och Västindien diskrimineras på grund av sitt kön och riskerar att utsättas för sexuellt våld. I syfte att främja och stödja kvinnors aktiva och meningsfulla deltagande i alla mekanismer för våldsprevention och konfliktlösning kommer ett jämställdhetsperspektiv att integreras i all verksamhet. En av de viktigaste åtgärderna kommer att vara att integrera kvinnor på alla projektgenomförandenivåer vid OAS generalsekretariat för såväl tekniska mål som mål som rör konfliktlösning och våldsprevention. Kvinnor bör involveras på alla nivåer, inklusive OAS sekretariat för flerdimensionell säkerhet och direktören för avdelningen för allmän säkerhet vid OAS, och ingå i den nationella tekniska personalen och PACAM:s tekniska personal med ansvar för fysisk säkerhet, lagerhantering och kontroll och destruktion av handeldvapen och lätta vapen, samt den lokala personalen med uppgift att främja våldsprevention. Inom verksamheterna för våldsprevention kommer man att ägna särskild uppmärksamhet åt kvinnors och flickors behov av säkerhet och trygghet inom sina egna lokalsamhällen och åt deras deltagande i arbetet med att finna lösningar på dessa utmaningar. Partnerskap med regionala och lokala organisationer ledda av kvinnor kommer att eftersträvas med tanke på särskilda verksamheter, på grundval av överensstämmelsen mellan de sociala målen för deras organisation och målen för projektet samt på grundval av deras tidigare erfarenhet inom projektets tekniska områden.

3.2.4 Extern samordning

OAS kommer förutom att samordna och samarbeta med nationella myndigheter i hela regionen också att samordna och samarbeta med andra institutioner och organisationer under genomförandet av projektet. De enheter som förtecknas nedan kan eventuellt ge stöd i särskilda frågor och bidra till att främja initiativet i regionen:

- FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC), inbegripet regionala och nationella kontor, i förekommande fall: *Global Firearms Programme*, särskilt kontroller av transitering och förmedling.
- Det centralamerikanska kontrollprogrammet för handeldvapen och lätta vapen (Casac) i Centralamerikanska integrationssystemet (Sica): främjande av regionala initiativ för Centralamerika genom deltagande i regionala workshoppar och uppföljning av tidigare projekt som rör handeldvapen och lätta vapen som finansierats av utrikestjänsten.
- Caricom:s byrå för genomförande av brottsbekämpande åtgärder och säkerhet (Impacs): samordning med *Regional Integrated Ballistic Information Network* (RIBIN).
- Interpol: tekniskt stöd till utbildning som rör handeldvapen och lätta vapen (iARMS).
- *United States Bureau of Alcohol, Tobacco Firearms and Explosives* (ATF): teknisk expertis inom spårning av handeldvapen och lätta vapen (e-Trace).
- *Royal Canadian Mounted Police* (RCMP): tekniskt samarbete för utveckling av utbildning i identifiering och klassificering av handeldvapen och lätta vapen.
- *Conflict Armament Research*: samordning och tekniskt stöd till spårning av handeldvapen och lätta vapen genom I-Trace-initiativet.
- Civilsamhällesorganisationer som arbetar med att förebygga brottslighet och våld, bland annat *REDCEPAZ – Red Centroamericana para la Construcción de la Paz y Seguridad Humana* (det centralamerikanska nätverket för fredsbyggande åtgärder och människors säkerhet), *IEPADES – Instituto de Enseñanza para el Desarrollo Sostenible* (institutet för utbildning för hållbar utveckling) (Guatemala), *Interpeace* (Centralamerika), *Violence Prevention Alliance* (Jamaica) och *the North Coast Empowerment Group* (Trinidad och Tobago).

3.3 Projekt mål och projektverksamheter

Mål nr 1: Att stärka systemen för fysisk säkerhet och lagerhantering för nationella militära lager samt andra institutionella lager genom förbättrade åtgärder för anläggningssäkerhet och inventeringskontroll.

Stödverksamhet:

- Verksamhet 1.1: Bedöma läget avseende de nationella institutionernas fysiska säkerhet och lagerhantering i åtminstone nio OAS-medlemsstater.
- Verksamhet 1.2: Utveckla programvara för inventeringskontroll av handeldvapen och lätta vapen och ammunition och göra programvara och utbildning tillgänglig för alla viktiga OAS-medlemsstater genom CIFTA.
- Verksamhet 1.3: Utbilda viktiga nationella myndigheter i bästa praxis för fysisk säkerhet och lagerhantering, inbegripet inventeringskontroll och identifiering och klassificering av handeldvapen och lätta vapen under workshoppar i samband med CIFTA-evenemang.

Förväntade resultat:

- Nio slutförda bedömningar på nationell nivå av förmåga och behov avseende fysisk säkerhet och lagerhantering.
- Programvara för inventeringskontroll utvecklad och distribuerad till minst nio OAS-medlemsstater.
- Två genomförda workshoppar om bästa praxis för fysisk säkerhet och lagerhantering där sammanlagt 60 nationellt anställda från 15 OAS-medlemsstater fått utbildning.

Mål nr 2: Att förstärka den nationella förmågan att destruera beslagtagna, överskotts- eller osäkra handeldvapen och lätta vapen samt ammunition.

Stödverksamhet:

- Verksamhet 2.1: Tillhandahålla minst åtta OAS-medlemsstater utbildning och tekniskt stöd för samt övervakning av destruktion av beslagtagna, överskotts- och oönskade handeldvapen och lätta vapen samt ammunition.
- Verksamhet 2.2: Samordning med Spaniens regering för att ge 60 tekniker från OAS-medlemsstater utbildning i avancerad ammunitionsröjning vid *Academia de Ingenieros del Ejército* i Madrid.

Förväntade resultat:

- Minst 200 nationellt anställda från åtta OAS-medlemsstater utbildade i säker destruktion av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängmedel.
- Destruktion av 300 ton ammunition och 30 000 handeldvapen och lätta vapen.
- Minst 60 nationella tekniker utbildade i ammunitionsröjning upp till nivå 3 enligt Europeiska standardiseringskommitténs workshopstandarder.

Mål nr 3: Att förbättra den nationella förmågan att märka och spåra handeldvapen och lätta vapen och främja regionalt samarbete vad gäller spårning av beslagtagna vapen och beslagtagen ammunition.

Stödverksamhet:

- Verksamhet 3.1: Genomföra minst ett besök för att utföra underhåll och ge stöd i samband med utbildning i 18 OAS-medlemsstater som tidigare mottagit utrustning och utbildning för märkning av handeldvapen och lätta vapen genom OAS.
- Verksamhet 3.2: Tillhandahålla en begränsad mängd extra utrustning för märkning av handeldvapen och lätta vapen till OAS-medlemsstater som efterfrågar maskiner och datorutrustning för att förbättra sin förmåga avseende märkning och registrering.
- Verksamhet 3.3: Tillhandahålla utrustning för märkning av handeldvapen och lätta vapen samt utbildning till tre OAS-medlemsstater som inte redan mottagit stöd.
- Verksamhet 3.4: Sammanställa data från handeldvapen och lätta vapen som beslagtogs av nationella myndigheter och destruerats under verksamhet 2.1 för att spåra ursprungs- och transitländer och analysera mönster för olaglig handel.

Förväntade resultat:

- Två hundra nationella tekniker från 18 OAS-medlemsstater utbildade i användningen av utrustning för märkning och registrering av handeldvapen och lätta vapen.
- Skadade märkningsmaskiner repareras eller nya maskiner tillhandahålls OAS-medlemsstater för att se till att var och en av de 25 stater som deltog i det ursprungliga OAS-projektet för märkning av handeldvapen och lätta vapen har minst en maskin som fungerar.
- Minst en maskin, och programvara och utrustning för märkning och registrering av handeldvapen och lätta vapen tillhandahålls tre OAS-medlemsstater som inte deltog i det ursprungliga OAS-projektet för märkning av handeldvapen och lätta vapen.
- Uppgifter för identifiering av handeldvapen och lätta vapen för uppskattningsvis 30 000 beslagtagna handeldvapen och lätta vapen från OAS-medlemsstaters inventarier tillhandahålls *Conflict Armament Research* för användning och analys av I-trace-initiativet samt internationella brottsbekämpande organ för spårning av enskilda skjutvapen via Interpols iARMS-system och Förenta staternas e-Trace-system (*US Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms*).

Mål nr 4: Att förbättra mekanismerna för överföring av handeldvapen och lätta vapen genom nationell lagstiftning, gränskontroller och regional samordning.

Stödverksamhet:

- Verksamhet 4.1: Genomföra en regional workshop inom ramen för CIFTA för att utveckla en mekanism för gränsöverskridande och regional kommunikation och kommunikation för att underrätta angränsande länder om, och underlätta spårning av, lagliga överföringar av vapen.
- Verksamhet 4.2: Upprätta ett virtuellt samordningsnätverk för utbyte av information om olaglig handel med och tillverkning av vapen.
- Verksamhet 4.3: Tillhandahålla rättsligt bistånd i fråga om nationell lagstiftning om kontroll av handeldvapen och lätta vapen till OAS-medlemsstater som begär stöd.

Förväntade resultat:

- Ett standardiserat format för rapportering av spårning av lagliga överföringar av vapen inom Nord- och Sydamerika samordnas och godkänns av CIFTA-konventionsstaterna.
- En virtuell plattform för förhandsanmälan av överföringar av vapen (utformad med PEN-onlinesystemet för kemiska prekursorer som modell) utvecklas och görs operativt.
- Fem OAS-medlemsstater erhåller rättsligt bistånd för utveckling av nationell kontroll av handeldvapen och lätta vapen, ammunition, och/eller sprängmedel.

Mål nr 5: Att främja socialt ansvarstagande i utvalda lokalsamhällen, med inriktning på grupper som är hårt drabbade av väpnat våld, och med användning av sektorsöverskridande samverkansinriktade insatser som är utformade för att minska risken för och återfall i våldsam brottslighet i ett utvalt lokalsamhälle i vart och ett av de tre deltagande länderna.

Stödverksamhet:

- Verksamhet 5.1: Samordna och genomföra diagnostiska bedömningar av mönster för och problem kopplade till väpnat våld i utvalda lokalsamhällen i tre OAS-medlemsstater (ett per land) för att identifiera befolkningsgrupper som lever med ett högt index för brottslighet där handeldvapen och lätta vapen används och förebyggande åtgärder sannolikt kommer att minska våldsnivåerna, och befintliga tillgängliga statliga tjänster och civilsamhällestjänster för att bistå brotts- och våldsoffer.
- Verksamhet 5.2: Tillhandahålla utbildning för vårdgivare, socialarbetare, tjänstemän inom rättsväsendet och tjänstemän med ansvar för den allmänna säkerheten för att förbättra deras förmåga att bistå offer i samband med våld inom familjen och andra former av väpnat våld och tillhandahålla utbildning i metoder för att lösa konflikter utan våld, särskilt för ledare i lokalsamhällen och manliga ledare för att förhindra återfall bland förövare.
- Verksamhet 5.3: Genomföra kapacitetsuppbyggande workshoppar på lokalsamhällesnivå om förebyggande av våld, inriktade på att höja skyddsfaktorerna i de befolkningsgrupper som konstaterats vara mest sårbara för våld och skjutvapenrelaterat våld i de tre utvalda lokalsamhällena.
- Verksamhet 5.4: Utvärdera effektiviteten i projektets förebyggande insatser.

Förväntade resultat:

- Tre lokala bedömningar genomförda [Bedömningen omfattar lokala mönster när det gäller våld med skjutvapen, befintliga utsatta befolkningsgrupper, antal fall av våld inom familjen där skjutvapen används som mekanism för våld och brottslighet, lokala bistånds- och skyddstjänster som tillhandahålls för offer för våld och väpnat våld och en lista över rekommendationer för beslutsfattare inom de tre lokalsamhällen som valts ut].
- Tre lokalsamhällesnätverk förstärkta för att tillhandahålla faktorer för att möta risken för våld med skjutvapen.
- Trehundra statliga vårdgivare och tjänstemän, och vårdgivare och tjänstemän inom det civila samhället, utbildade för att förbättra förmågan att förebygga och minska väpnat våld.
- Genomförande och utvärdering av utvalda insatser som är riktade mot de grupper som är mest utsatta för våld med skjutvapen inom ett lokalsamhälle i vart och ett av tre utvalda mottagarländer.

4. Stödmottagare

De direkta mottagarna för mål 1–4 är nationella institutioner och myndigheter med ansvar för kontroll av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängämnen i Latinamerika och Västindien. Vad gäller fysisk säkerhet och lagerhantering och destruktion av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängämnen kommer ministerierna för försvar och allmän säkerhet i Belize, Guatemala, El Salvador, Honduras, Costa Rica, Jamaica, Dominikanska republiken och Panama att dra nytta av kapacitetsuppbyggnaden. Utöver dessa stater kommer ministerierna i Bahamas, Barbados, Trinidad och Tobago, Guyana, Surinam, Uruguay och Paraguay att dra direkt nytta av kapacitetsuppbyggnaden för märkning och spårning av handeldvapen och lätta vapen. Kontrollmyndigheter för handeldvapen och lätta vapen i hela regionen kommer att dra nytta av utbildning och informationsutbyte och regionalt samarbete och samordningsinitiativ. Lokala myndigheter i de tre länder som är hårdast drabbade av våldsbrott och andra former av väpnat våld kommer att erhålla utbildning i hur man förebygger och minskar våld. De som i slutändan drar nytta av insatser som genomförs avseende alla fem mål kommer att vara medborgarna i Centralamerika, Västindien och utvalda nationer i Sydamerika som är drabbade av höga nivåer av brottslighet och väpnat våld.

5. Europeiska unionens synlighet

OAS-DPS kommer att säkerställa att man i all projektverksamhet ger unionen erkännande för dess finansiella stöd till projektet på flera sätt. I pressmeddelanden, på sociala medier och i intervjuer med nyhetsmedier för evenemang med hög synlighet kommer man att uppmärksamma EU:s stöd. All utrustning, tryckt material eller programvara som skänkts till mottagarländerna kommer att märkas såsom finansierade av unionen. Projektanställda kommer att bära huvudbonader, överdragskläder eller arbetskläder med EU:s logotyp och/eller flagga, som en tydlig metod för märkesprofilering. Unionens stöd kommer noggrant att offentliggöras och synliggöras på OAS webbplatser och i publikationer som är kopplade till projektet och de program som understöds.

6. Varaktighet

Den planerade tidsramen för genomförandet av projektet är 36 månader.

7. Allmänt upplägg

Det tekniska genomförandet av projektet kommer att göras av avdelningen för allmän säkerhet vid OAS-DPS genom två befintliga program: stödprogrammet för kontroll av vapen och ammunition (PACAM) och det interamerikanska programmet och nätverket för förebyggande av våld och brott. Avdelningens roll i genomförandet av och stödet från CIFTA genom handlingsplanen för 2018–2022 kommer att vara en viktig länk för att stödja nationell kapacitetsuppbyggnad.

8. Partner

OAS-DPS kommer att genomföra projektet i partnerskap med nationella myndigheter för kontroll av handeldvapen och lätta vapen, ammunition och sprängämnen och med myndigheter som har ansvar för allmän säkerhet i de länder som ges stöd. Främsta fokus för dessa ansträngningar kommer att vara delregionerna i Centralamerika och Västindien där index för väpnat våld fortsätter att vara högt men där de nationella finansiella resurserna och förmågan är som mest begränsade.

9. Rapportering

Beskrivande lägesrapporter och finansiella rapporter kommer läggas fram kvartalsvis för att möjliggöra adekvat och läglig övervakning och utvärdering.
